Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Wemos
[redacted]

Directoraat-Generaal
Curatieve Zorg
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
[redacted]

Datum 20 JAN. 2026
Betreft Transparantie farmaceutische sector

Kenmerk
4294010-1091066-GMT

Kenmerk afzender

Bijlage(n)
-

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Geachte mevrouw [redacted],

Dank voor uw brief, namens Wemos en andere ondertekenaars, die u op 28 oktober heeft aangeboden aan een vertegenwoordiging van het ministerie van VWS. In deze open brief vraagt u aandacht voor het gebrek aan transparantie in de farmaceutische sector en roept u op om maatregelen te nemen die zorgen voor eerlijke prijzen van nieuwe medicijnen.

Met excuses voor de vertraging, reageer ik hierbij op uw brief. Ik heb begrip voor uw zorgen en ik kan de wens om tot eerlijke of redelijke prijzen voor geneesmiddelen te komen uiteraard goed volgen. Zeker als prijzen van geneesmiddelen hoog zijn en/of een grote budgettaire impact hebben, is de roep om een rechtvaardiging van die prijzen logisch. U verwijst in dit verband terecht naar het recent uitgebrachte advies over Maatschappelijk Aanvaardbare Uitgaven Geneesmiddelen (MAUG) en het onderliggende burgerpanelonderzoek. In dit advies wordt getracht invulling te geven aan wat een redelijke of eerlijke prijs zou moeten zijn, waarbij zes uitgangspunten worden voorgesteld. Zoals u wellicht heeft gelezen, heb ik dit advies met gedeeltelijke appreciatie aan de Tweede Kamer gestuurd.[1]

Dat gezegd hebbende, kan ik uw conclusie dat transparantie cruciaal is voor een redelijke of eerlijke prijsstelling niet volgen. De reden hiervoor is dat wij in Nederland welbewust kiezen voor een waarde-benadering en niet voor een kosten-benadering. Ik licht dat graag toe.

Bij gelimiteerde budgetten zijn keuzes onvermijdelijk, ook in de zorg. Het is dan belangrijk dat de uitgaven goed te verantwoorden zijn. Elke euro kan immers maar één keer worden uitgegeven. Dat betekent niet alleen dat de absolute waarde van een behandeling duidelijk moet zijn, maar ook de relatieve waarde: hoe effectief is een nieuwe behandeling in vergelijking met de standaardbehandeling, voegt de nieuwe behandeling waarde toe en zo ja, hoeveel? De waarde wordt uitgedrukt in gezondheidswinst, en deze wordt gestandaardiseerd afgezet tegen referentiewaarden voor de ziektelast, waarbij

[1] Zie https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2025Z19313&did=2025D45118.

Directoraat-Generaal Curatieve Zorg
Directie Geneesmiddelen en Medische Technologie

Kenmerk
4294010-1091066-GMT

geldt: hoe ernstiger de ziekte, hoe hoger de bereidheid te betalen. Hierdoor zorgen we ervoor dat met het beschikbare budget zoveel mogelijk gezondheidswinst wordt behaald (kosteneffectiviteit). En dat laatste moet wel het uitgangspunt zijn.

Naast dit fundamentele bezwaar zie ik ook praktische belemmeringen van een kosten-benadering. Ten eerste is het lastig de kosten toe te wijzen aan één geneesmiddel, omdat basaal of vroeg onderzoek vaak de basis is voor de ontwikkeling van meerdere geneesmiddelen, of juist helemaal tot niets leidt. Dat betekent dat met aannames gewerkt moet worden, die altijd ter discussie gesteld kunnen worden. Daarnaast wordt met een kosten-benadering inefficiënte ontwikkeling beloond met een hogere prijs. En ten derde zou ik, als ik in onderhandelingen transparantie zou afdwingen van de nettoprijzen, helaas geen of veel lagere kortingen meer kunnen overeenkomen met leveranciers. Ook dat zou betekenen dat we meer uitgeven, zonder dat we daar gezondheidswinst voor terugkrijgen, of minder middelen met meerwaarde in Nederland tot beschikking zullen hebben. Vanuit oogpunt van het afleggen van verantwoording vind ook ik het belangrijk om transparantie van de nettoprijs na te streven, maar uiteindelijk vind ik toegankelijkheid zwaarder wegen dan transparantie.

Hoewel ik zeker begrip heb voor uw standpunt, kan ik daar dus niet in meegaan, omdat ik geen meerwaarde zie voor transparantie van de prijsopbouw in het Nederlandse vergoedingsbeleid, maar ik wel risico's zie voor de toegankelijkheid. Daarbij geldt dat ik, gelet op het gelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel, niet zomaar een uitzondering kan maken in bijzondere gevallen, zoals wanneer een bekende werkzame stof als nieuw geneesmiddel op de markt wordt gebracht tegen een excessieve prijs. De ACM kan in dergelijke gevallen ingrijpen, zoals ook in de casus Leadiant is gebeurd. Daarnaast heeft Zorginstituut Nederland in zijn maatschappelijke weging de mogelijkheid om de redelijkheid van de prijs mee te wegen in een pakketadvies aan mij als minister, waarbij overigens de waarde nog steeds centraal staat.

Tenslotte ga ik kort in uw oproep tot concrete maatregelen:
Ontwikkel nationale wet- en regelgeving die zorgt voor transparantie over de kosten, prijzen, winstmarges, kortingen en het aandeel publieke financiering van medicijnen, zodat een eerlijke prijs kan worden berekend en afgesproken.

- Zoals hierboven toegelicht ga ik dit niet doen. Ik zie daarvoor onvoldoende meerwaarde, maar wel serieuze risico's.

Pleit ervoor dat EU-regelgeving op het gebied van geneesmiddelen sterke clausules bevat ter vergroting van transparantie op de medicijnenmarkt.

- Dit is gebeurd. In de herziening van de Europese geneesmiddelenwetgeving wordt beoogd dat handelsvergunninghouders bepaalde ontvangen financiering, bijvoorbeeld van overheden, openbaar moeten maken.

Vergroot en intensiveer de samenwerking met andere landen om sterker te staan in onderhandelingen met farmaceuten en transparantie te bewerkstelligen.

- Hier ben ik mee bezig. Er vindt zowel in formeel verband (Beneluxa), als informeel geregeld afstemming plaats met de Europese collega's. Hierbij worden onderling inzichten uitgewisseld over therapeutische waarde, marktomstandigheden en de bereidheid tot betalen van lidstaten.

Ik sluit af met u nogmaals te bedanken voor uw brief. Dergelijke kritische stellingnames scherpen ook mijn blik en helpen zo het toekomstig beleid vorm te geven, ook als ik in dit geval uw oproep niet overneem.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

[redacted]

Jan Anthonie Bruijn

Directoraat-Generaal
Curatieve Zorg
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Kenmerk
4294010-1091066-GMT